

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Έγγραφο συνόδου

7.1.2009

B6-0032/2009

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνεχεία δηλώσεων του Συμβουλίου και της Επιτροπής

σύμφωνα με το άρθρο 103, παράγραφος 2, του Κανονισμού

των βουλευτών: Jacek Protasiewicz, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Charles Tannock, Jacek Saryusz-Wolski, Elmar Brok, Colm Burke, Esther De Lange and Vytautas Landsbergis

εξ ονόματος της Ομάδας PPE-DE

σχετικά με τη Λευκορωσία

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη Λευκορωσία

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα παλαιότερα ψηφίσματά του σχετικά με την κατάσταση στη Λευκορωσία και ιδιαίτερα το ψήφισμα της 9ης Οκτωβρίου 2008,
 - έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη Λευκορωσία της 13ης Οκτωβρίου 2008 σχετικά με την κατάργηση της απαγόρευσης των πολιτικών επαφών με τις λευκορωσικές αρχές και την αναστολή της απαγόρευσης θεώρησης επί έξι μήνες για τους αξιωματούχους της Λευκορωσίας, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου Αλεξάντερ Λουκασένκο,
 - έχοντας υπόψη την ετήσια έκθεση του Συμβουλίου της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα το 2008 της 27ης Νοεμβρίου 2008,
 - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της 3ης Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με την ανατολική εταιρική σχέση,
 - έχοντας υπόψη την τελική έκθεση της αποστολής παρατήρησης των εκλογών του Γραφείου των Δημοκρατικών Θεσμών και των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του ΟΑΣΕ της 27ης Νοεμβρίου 2008,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 103, παράγραφος 4 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ θεώρησε την απελευθέρωση των πολιτικών κρατουμένων ως ένα σημαντικό βήμα της Λευκορωσίας προς την κατεύθυνση της υιοθέτησης των θεμελιωδών αξιών της δημοκρατίας, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου, υπήρξε δε αυτή μια από τις προϋποθέσεις για την επανεξέταση των περιοριστικών μέτρων που έχουν επιβληθεί σε ορισμένους ηγετικούς πολιτικούς παράγοντες στη Λευκορωσία καθώς και για τη σταδιακή αποκατάσταση των σχέσεων με τη Λευκορωσία,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ελευθερία του λόγου αποτελεί μία ακόμη αρχή που πρέπει να τυγχάνει σεβασμού προκειμένου να αποκατασταθούν οι σχέσεις με τη Λευκορωσία και να παραταθεί η αναστολή των περιοριστικών κυρώσεων πέραν του Απριλίου 2009,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ είναι διατεθειμένη να συνεχίσει τη θετική πολιτική που οδηγεί σε μια σταδιακή αποκατάσταση των σχέσεων με τη Λευκορωσία, εφόσον η κυβέρνηση της αποδεικνύει ότι έχει τη βούληση να βελτιώσει τις συνθήκες όσον αφορά το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη διασφάλιση της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και τη διενέργεια ελεύθερων και έντιμων εκλογών,

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποστολή παρατήρησης των εκλογών του Γραφείου των Δημοκρατικών Θεσμών και των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του ΟΑΣΕ ανέφερε στην τελική της έκθεση ότι, μολονότι σημειώθηκαν ορισμένες ήσσονος σημασίας βελτιώσεις, οι εκλογές της 28ης Σεπτεμβρίου 2008 που πραγματοποιήθηκαν σε ένα αυστηρά ελεγχόμενο περιβάλλον με μια υποτυπώδη προεκλογική εκστρατεία και χαρακτηρίστηκαν από έλλειψη διαφάνειας στην καταμέτρηση των ψήφων και στη συγκέντρωση των αποτελεσμάτων από τα διάφορα εκλογικά τμήματα, δεν ανταποκρίθηκαν σε τελευταία ανάλυση στα διεθνώς αναγνωρισμένα δημοκρατικά πρότυπα,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η λευκορωσική οικονομία αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις εξαιτίας της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης, η οποία αντανακλάται σαφώς στο πρωτοχρονιάτικο μήνυμα του προέδρου Λουκασένκο προς το έθνος,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Lidziya Yarmoshyna, πρόεδρος της Κεντρικής Εκλογικής Επιτροπής παραδέχθηκε ότι οι εκλογές του Σεπτεμβρίου δεν έτυχαν "πλήρους και άνευ όρων αναγνώρισης ως ανταποκρινόμενες στα διεθνή πρότυπα εκ μέρους των ευρωπαϊών εταίρων" και συνεπώς δεν έχει επιτευχθεί ο "πρωταρχικός στόχος" των εκλογών,
1. σημειώνει ότι δεν υπάρχουν πλέον πολιτικοί κρατούμενοι στη Λευκορωσία αν και οι Alyaksandr Kazulin, Sergei Parsyukevich και Andrei Kim εξακολουθούν να μην απολαμβάνουν όλα τα ατομικά δικαιώματα που εγγυάται το Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Λευκορωσίας σε όλους τους πολίτες της χώρας αυτής, πολλά δε άλλα άτομα υπόκεινται σε διάφορες μορφές περιορισμού της ελευθερίας τους όπως ο Alexander Barazanka, ο οποίος εκρατείτο επί εβδομάδες εν αναμονή της δίκης του λόγω της συμμετοχής του στη διαδήλωση του Ιανουαρίου 2008·
 2. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι επετράπη σε δύο ανεξάρτητες εφημερίδες, τη *Narodnaya Volya* και τη *Nasha Niva*, η καταχώρηση και η διανομή μέσω του κρατικού δικτύου και υπενθυμίζει συγχρόνως ότι άλλες 13 ανεξάρτητες εφημερίδες αναμένουν την καταχώρησή τους·
 3. χαιρετίζει τις διαβουλεύσεις των αρχών με την Ένωση Δημοσιογράφων της Λευκορωσίας σχετικά με τις αλλαγές στις ρυθμίσεις για το διαδίκτυο και τη νομοθεσία περί μέσων ενημέρωσης· ευελπιστεί ότι αυτό αποτελεί την αφετηρία ενός πραγματικού διαλόγου με τους ανεξάρτητους δημοσιογράφους όσον αφορά τις προϋποθέσεις για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης στη Λευκορωσία·
 4. χαιρετίζει την καταχώρηση του Κινήματος για την Ελευθερία του οποίου ηγείται ο Alexander Milinkevich· εκφράζει συγχρόνως την ανησυχία του για την αμφισβήτηση εκ μέρους του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Λευκορωσίας της νομιμότητας της πτέρυγας των νέων του Λαϊκού Μετώπου της Λευκορωσίας·
 5. χαιρετίζει τη σύσταση του προέδρου της Λευκορωσίας για την πραγματοποίηση διαβούλευσης μεταξύ των κυβερνητικών υπηρεσιών και του γραφείου των δημοκρατικών θεσμών και των δικαιωμάτων του ανθρώπου του ΟΑΣΕ σχετικά με την τροποποίηση του εκλογικού νόμου της Λευκορωσίας προκειμένου να καταστεί αυτός συμβατός με τα διεθνή πρότυπα·

6. υπενθυμίζει ότι, παρά ορισμένες βελτιώσεις, οι βουλευτικές εκλογές που διεξήχθησαν στις 28 Σεπτεμβρίου 2008 στη Λευκορωσία δεν ήταν σύμφωνες με τα ευρωπαϊκά δημοκρατικά πρότυπα και καλεί στο πλαίσιο αυτό την κυβέρνηση της Λευκορωσίας να διασφαλίσει στο μέλλον την πραγματοποίηση πραγματικά δημοκρατικών εκλογών σύμφωνα με τα διεθνή δημοκρατικά πρότυπα, εισάγοντας ορισμένες αλλαγές στην εκλογική νομοθεσία και πρακτική όπως:
- α) να δημιουργηθούν ισότιμες συνθήκες και δυνατότητες ώστε όλοι οι υποψήφιοι να μπορούν να πραγματοποιήσουν ουσιαστική προεκλογική εκστρατεία·
 - β) να εξασφαλιστεί ότι όλα τα κόμματα που συμμετέχουν στις εκλογές έχουν εκπροσώπους σε όλα τα επίπεδα της εκλογικής επιτροπής και ιδίως στο επίπεδο των εφορευτικών επιτροπών στα εκλογικά τμήματα·
 - γ) να εξασφαλιστεί ότι ο τρόπος ψηφοφορίας αποκλείει οποιαδήποτε δυνατότητα νοθείας στη διαδικασία αυτή·
 - δ) να καταργηθεί η διαδικασία της εκ των προτέρων ψηφοφορίας ή, τουλάχιστον, να υπάρξει εγγύηση ότι οι ψήφοι της εκ των προτέρων διαδικασίας θα υπόκεινται σε διαφορετική διαδικασία από τις ψήφους της γενικής ψηφοφορίας και τα αποτελέσματα της εκ των προτέρων ψηφοφορίας θα τηρούνται σε ξεχωριστό μητρώο στα εκλογικά πρωτόκολλα·
7. καλεί την κυβέρνηση της Λευκορωσίας να σεβαστεί τα ανθρώπινα δικαιώματα:
- α) πραγματοποιώντας τις απαραίτητες αλλαγές στον ποινικό κώδικα της Λευκορωσίας, με κατάργηση των άρθρων 193, 367, 368 και 369-1, μερικά από τα οποία, και ιδίως το άρθρο 193, έχουν καταγγεληθεί από τη Διεθνή Αμνηστία και των οποίων γίνεται συχνά κατάχρηση ως μέσο καταστολής·
 - β) μη απειλώντας με άσκηση ποινικής δίωξης, μεταξύ άλλων, λόγω αποφυγής της στρατιωτικής θητείας στη Λευκορωσία, εις βάρος των φοιτητών που αποβλήθηκαν από τα Πανεπιστήμια για τη στάση που τήρησαν ως πολίτες και αναγκάστηκαν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο εξωτερικό·
 - γ) αίροντας όλα τα εμπόδια που παρακωλύουν την τακτική καταχώρηση των ΜΚΟ στη Λευκορωσία· μη καταχρώμενη των οικονομικών μέτρων όπως το ύψος των ενοικίων προκειμένου να παρακωλύσει τις δυνατότητες των ΜΚΟ να λειτουργούν αποτελεσματικά·
 - δ) βελτιώνοντας τη μεταχείριση και σεβόμενη τις εθνικές μειονότητες, συμπεριλαμβανομένης της αναγνώρισης του νομίμως εκλεγέντος οργάνου της Ένωσης Πολωνών στη Λευκορωσία, της οποίας ηγείται η Angelika Borys, του πολιτισμού, των εκκλησιών, του εκπαιδευτικού συστήματος και της ιστορικής και υλικής κληρονομιάς,

προκειμένου να τεθεί τέρμα στην αυτοεπιβληθείσα απομόνωση της χώρας από την

υπόλοιπη Ευρώπη και προκειμένου να υπάρξει απτή βελτίωση στις σχέσεις μεταξύ ΕΕ και Λευκορωσίας·

8. υπενθυμίζει ότι στις 21 Νοεμβρίου 2006, η Ευρωπαϊκή Ένωση δήλωσε την πρόθεσή της να ανανεώσει τη σχέση της με τη Λευκορωσία και το λαό της στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας ευθύς μόλις η κυβέρνηση της Λευκορωσίας επιδείξει σεβασμό για τις δημοκρατικές αξίες και τα θεμελιώδη δικαιώματα του λαού της χώρας· χαιρετίζει το νόμο για την επικύρωση της συμφωνίας σχετικά με την ίδρυση αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο Minsk·
9. καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να λάβουν περαιτέρω μέτρα με στόχο τη διευκόλυνση και χαλάρωση των διαδικασιών θεώρησης για τους πολίτες της Λευκορωσίας, δεδομένου ότι η ενέργεια αυτή είναι ζωτικής σημασίας για την εκπλήρωση του κύριου στόχου της πολιτικής της ΕΕ έναντι της Λευκορωσίας, δηλαδή τη διευκόλυνση και την ενδυνάμωση των επαφών μεταξύ των λαών και τον εκδημοκρατισμό της χώρας· τους παροτρύνει, στο πλαίσιο αυτό, να εξετάσουν τις δυνατότητες μείωσης του κόστους των θεωρήσεων για τους πολίτες της Λευκορωσίας που εισέρχονται στο χώρο Σένγκεν, πράγμα που αποτελεί το μόνο τρόπο για να αποφευχθεί η διαρκώς αυξανόμενη απομόνωση της Λευκορωσίας και των πολιτών της· καλεί τις αρχές της Λευκορωσίας να θέσουν τέρμα στην πρακτική τους να εκδίδουν θεωρήσεις εξόδου στους πολίτες της χώρας και ιδίως στα παιδιά και τους φοιτητές·
10. χαιρετίζει την απόφαση των αρχών της Λευκορωσίας να άρουν προσωρινά την ταξιδιωτική απαγόρευση για ορισμένα θύματα της καταστροφής του Τσερνομπίλ προκειμένου να τους επιτρέψει να συμμετάσχουν σε προγράμματα ανάπαυσης και αποθεραπείας και ευελπιστεί ότι μπορεί μακροπρόθεσμα να βρεθεί μια διαρθρωτική λύση· καλεί μετ' επιτάσεως την Τσεχική Προεδρία να καταστήσει ζήτημα προτεραιότητας τη διαπραγμάτευση μιας συνολικής συμφωνίας της ΕΕ με τις αρχές της Λευκορωσίας που θα επιτρέψει στα παιδιά να μεταβαίνουν από τη Λευκορωσία σε οποιοδήποτε κράτος μέλος της ΕΕ προκειμένου να συμμετάσχουν σε αυτά τα προγράμματα ανάπαυσης και αποθεραπείας·
11. καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να εξετάσουν το ενδεχόμενο επιλεκτικής εφαρμογής του ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας και εταιρικής σχέσης¹ και του ευρωπαϊκού χρηματοδοτικού μέσου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία² στη Λευκορωσία, διευρύνοντας την υποστήριξή τους προς την κοινωνία των πολιτών της Λευκορωσίας και ιδίως να αυξήσουν τη χρηματοδοτική βοήθεια προς τα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης, τις ΜΚΟ και τους λευκορώσους φοιτητές που σπουδάζουν στο εξωτερικό· χαιρετίζει τη χρηματοδοτική στήριξη που παρέχει η Επιτροπή στο "Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Ανθρωπιστικών Σπουδών" της Λευκορωσίας που βρίσκεται σε καθεστώς εξορίας στο Vilnius (Λιθουανία)· ζητεί από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να απευθύνουν έκκληση προς την κυβέρνηση της Λευκορωσίας για να επιτρέψει, ως χειρονομία καλής θέλησης και θετικής αλλαγής στάσης, τη νόμιμη επιστροφή στη Λευκορωσία του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Ανθρωπιστικών Σπουδών από την εξορία στο Vilnius και την επανεγκατάστασή του στο Μίνσκ υπό συνθήκες που επιτρέπουν τη

¹ ΕΕ L 310 της 9.11.2006, σελ. 1.

² ΕΕ L 386 της 29.12.2006, σελ. 1.

μελλοντική του ανάπτυξη· καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να παράσχουν χρηματοδοτική στήριξη στον ανεξάρτητο λευκορωσικό τηλεοπτικό σταθμό Belsat·

12. καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να εξετάσουν μέτρα που θα βελτιώσουν το επιχειρηματικό κλίμα, το εμπόριο, τις επενδύσεις, τις υποδομές στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών και τη διασυννοριακή συνεργασία μεταξύ ΕΕ και Λευκορωσίας, προκειμένου να συνεισφέρουν στην ευημερία και την πρόοδο των λευκορώσων πολιτών, καθώς και τη δυνατότητα ελεύθερης επικοινωνίας και κυκλοφορίας εντός της ΕΕ στο πλαίσιο αυτό· καλεί την Επιτροπή να οριστικοποιήσει μια δήλωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Λευκορωσίας για την ενέργεια, ως βάση για την περαιτέρω ανάπτυξη της ενεργειακής συνεργασίας που θα καλύπτει, μεταξύ άλλων, τη διαμετακόμιση υδρογονανθράκων και τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα της ενέργειας·
13. εκφράζει την ανησυχία του για την έναρξη των εργασιών κατασκευής του πυρηνικού σταθμού παραγωγής ενέργειας στα σύνορα με την ΕΕ, εφόσον η εγκατάσταση αυτή είναι σύμφωνη με το ρωσικό μοντέλο τύπου Τσερνομπίλ, πράγμα απαράδεκτο για την ΕΕ που μπορεί να θέσει σε αμφισβήτηση την οικονομική βοήθεια της ΕΕ προς τη Λευκορωσία·
14. εκφράζει την ανησυχία του για τις πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες οι πρόεδροι της Λευκορωσίας και της Ρωσίας κατά τη συνάντησή τους στη Μόσχα στις 22 Δεκεμβρίου 2008 συζήτησαν όλο το φάσμα των πολιτικοστρατιωτικών συμφωνιών για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ενόπλων δυνάμεων της Λευκορωσίας και της Ρωσίας και ιδίως τη συμφωνία για το ενιαίο σύστημα αεράμυνας το οποίο, σύμφωνα με τον πρόεδρο Λουκασένκο, θα είναι έτοιμο προς υπογραφή στα τέλη Ιανουαρίου·
15. καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να εξετάσουν το ενδεχόμενο συμμετοχής της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων σε επενδύσεις σε έργα υποδομής για τη μεταφορά ενέργειας στη Λευκορωσία· τονίζει τη σημασία της συμμετοχής ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στη διαδικασία ιδιωτικοποίησης στη Λευκορωσία·
16. εκφράζει τη λύπη του για την απόφαση των αρχών της Λευκορωσίας να αρνηθούν κατ' επανάληψη θεωρήσεις εισόδου σε βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και σε βουλευτές κρατών μελών κατά τα τελευταία δύο έτη· καλεί τις αρχές της Λευκορωσίας να πάψουν να θέτουν περαιτέρω εμπόδια στην αντιπροσωπεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις σχέσεις με τη Λευκορωσία για να επισκεφθεί τη χώρα· πιστεύει ότι η άρση της απαγόρευσης θεώρησης για τους λευκορώσους αξιωματούχους θα πρέπει να συνοδεύεται από τη δέσμευση της κυβέρνησης της Λευκορωσίας να επιτρέψει στους ευρωπαίους βουλευτές πλήρη πρόσβαση στην επικράτεια της καθώς και ελευθερία συνάντησης με πολίτες και πολιτικές ομάδες·
17. καλεί τις αρχές της Λευκορωσίας να σεβαστούν τη θρησκευτική ελευθερία· καταδικάζει το γεγονός ότι η Λευκορωσία έχει κατ' επανάληψη απελάσει ευρωπαίους πολίτες, μεταξύ των οποίων και ιερείς·
18. χαιρετίζει τη βούληση του λευκορωσικού έθνους να διασφαλίσει την ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα της χώρας·
19. καταδικάζει το γεγονός ότι η Λευκορωσία αποτελεί τη μόνη ευρωπαϊκή χώρα που

εξακολουθεί να επιβάλλει την ποινή του θανάτου κατά παράβαση των ευρωπαϊκών αξιών·

20. αναθέτει στον πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στα κοινοβούλια και στις κυβερνήσεις των κρατών μελών, στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του ΟΑΣΕ και στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στη Γραμματεία της Κοινότητας Ανεξαρτήτων Κρατών και στο Κοινοβούλιο και στην Κυβέρνηση της Λευκορωσίας.